

Opettaja, yrittäjä ja oppikirjojen tekijä

Tallinnasta kotoisin oleva Klarika Sander-Komulainen haluaa tuoda maansa kieltä ja kulttuuria esille monella tapaa.

Suomenkielisten televisio-ohjelmien seuraaminen sytytti Klarika Sander-Komulaisessa kipinän. Hän halusi oppia ymmärtämään suomen kieltä ja ilmoittautui 17-vuotiaana suomen kielen kursseille.

Myöhemmin tie vei Tallinnan yliopistoon, joissa hän hankki paitsi suomen, myös viro kielen opettajan pätevyyden. Valmistuttuaan Sander-Komulainen siirtyi Suomenlahden pohjoispuolelle, Helsingin yliopistoon, jossa hän täydensi opintonsa vielä suomen kielen ja kulttuurin opintokokonaisuudella.

Tarkoitus oli palata sen jälkeen kotiin Tallinnaan, mutta kohtalo päätti toisin.

Sander-Komulainen oli kiinnostunut suggestopediasta ja tutustui opetusmetodista paljon kirjoittaneeseen Aira Parviaiseen. Nuori virolainen olisi halunnut kääntää Parviaisen teoksia äidinkielelleen, mutta hänellä olikin parempi ehdotus nuorelle kieltenopettajalle. ”Aira ehdotti, että tekisimme yhdessä aivan uuden kirjan”, Sander-Komulainen muistelee. Ja niin virolaisille tarkoitettu suomen kielen alkeiskirja, *Löytöretki Suomeen*, julkaistiin 1998.

Samalla kirjan kustantanut Finnlectura huomasi tilaisuutensa tulleen ja pyysi Sander-Komulaista tekemään viro kielen oppikirjoja. Ja sille tielle hän jäi. ”Olin työtarjouksesta todella otettu. Olin silloin kuitenkin vasta 28-vuotias. Aika harva pääsee tekemään oppikirjoja noin nuorena.”

Uusille oppikirjoille oli kysyntää, sillä monet viro kielen kirjoista olivat jo tuolloin sekä didaktisesti että menetelmällisesti aikansa eläneitä. Nyt Sander-Komulaisen ensimmäisestä vuonna 1999 tekemästään alkeisoppikirjasta työstetään jo kuudetta painosta. ”Haluan tuoda esille omat näkemykseni opettamisesta ja opetustavoista.”

Sander-Komulainen on työskennellyt tuntiopettajana eri oppilaitoksissa Helsingissä lähes yhtä kauan kuin on asunut Suomessa, eli jo 14 vuotta. Hänen ei ole kertaakaan tar-

< Saarenmaa on ollut aina rakas paikka virolaisyyteiselle kieltenopettajalle Klarika Sander-Komulaiselle. Nykyään hänen kesänsä vierähtävät näissä maisemissa kielikurssien vetäjänä.

ANDI ROOST

vinnut kantaa huolta siitä, riittääkö ryhmissä opiskelijoita. ”Kun aloitin vuonna 1996 Helsingin yliopiston kielikeskuksessa, opiskelijoita oli kurseillani yli sata. Alkeiskurssillekin tulee edelleen joka syksy 40–50 opiskelijaa.” Myös työväenopistojen tunnit täyttyvät vuodesta toiseen. Vain kerran hän on joutunut perumaan kurssin liian pienen osallistujamäärän takia. ”Ja sekin oli päiväryhmä kansalaisopistossa”, hän täsmentää.

Viestinnällisyyttä ja suullista kielitaitoa painotetaan Sander-Komulaisen tunneilla heti alkeiskurssilta alkaen. Kommunikatiivisuus on myös hänen oppikirjojensa punainen lanka. ”Tavoitteeni on, että jokainen ensimmäiseltä viro tunniltaan lähtevä osaa jo sanoa jotain.” Sander-Komulainen kertoo, että hänen tunneillaan on tiivis opiskelutahti. ”Koen sen olevan paras oppimiskeino. Olen kehottanut opiskelijoitani vain luottamaan siihen, mitä teen.”

Häntä harmittaa, että suomalaiset pelkäävät liikaa virheitä ja kynnys avata suu on korkea. ”Haluan korostaa opiskelijoilleni, että ei ole väliä, menevätkö kaikki päätteet oikein. Tärkeämpää on, että viesti menee perille virheistä huolimatta.”

Kuitenkaan pelkkä koulutus ei Sander-Komulaisen mielestä vielä tee kenestäkään opettajaa, vaan persoona vaikuttaa pitkälti siihen, miten oppiminen luokassa edistyy. ”Opettaja vaikuttaa siihen, kasvaako vai laskeeko opiskelijan motivaatio. Pysin asettamaan itseni usein opiskelijan asemaan ja miettimään, miten mielenkiinnon saisi parhaiten pidettyä yllä. Olenkin kokenut olevani pikemminkin motivoija kuin opettaja.”

Viro kielen opettajalle on kysyntää myös yrityspuolella, sillä kielen osaajien tarve Suomessa kasvaa samaa tahtia kuin kontaktit etelänaapurimme lisääntyvät. Sander-Komulainen on antanut kielikoulutusta muun muassa sellaisissa yrityksissä kuin Nordea, Handelsbanken ja SOK. Ulkoministeriössä ja Rakenusliitossa hän käy yhä säännöllisesti.

Viime aikoina opetustyö on saanut jäädä vähemmälle, jotta aikaa jäisi kaksi vuotta siten perustetun oman yrityksen, KS Koolituksen pyörittämiseen. Kesäkuukaudet vierähtävätkin Saarenmaalla yrityksen järjestämällä kesäkursseilla. Ohjelman hän laatii yhdessä yhteistyökumppaneidensa kanssa. Tarjolla on Sander-Komulaisen viro kurssien lisäksi kaikkea kuvanveistosta maalaukseen ja tenniksestä joogaan. Yrittäjän ja opettajan am-

Öppering ja opettaja yhdistävät virosta kiinnostuneita

Ryhmä helsinkiläisiä kokoontuu säännöllisesti opiskelemaan yhdessä viro kieltä ja kulttuuria. He kutsuvat ryhmäänsä öpperingiksi eli opintokerhoksi. Ryhmä perustettiin, kun pari vuotta sitten Helsingin työväenopiston kurssitarjonnassa ei ollut edistyneempien opiskelijoiden tasoa vastaavaa kurssia. Onneksi saatavilla oli kaksiosainen viro kielen verbirektioita käsittelevä kielioppiopas (Raili Pool: Eesti keele verbirektioone ja Eesti keele sihitse ja rektiooni harjutusi), josta opintokerhossa annettiin kotitehtäviä ja joita käytiin tunneilla läpi. Aluksi ryhmä kokoontui kaksi kertaa kuussa. Kun Toimelan opisto Helsingissä alkoi myöhemmin jälleen järjestää sopivia viro kursseja, öppering kokoontui enää kerran kuussa. Ryhmän keskuudessa näitä kokoontumisia alettiin kutsua leikkimielisesti nimellä ”Kimmo Ülikool”, eli Kimmon yliopisto, koska ne järjestettiin yhden ryhmäläisen Kimmo Kantolan luona.

Opiskelijoita yhdistää kiinnostus vieraisiin kieliin. Ryhmän jäsenet osaavat eri kieliä, joten viro kielen opinnot kuuluvat siihen luontevana osana. Osa ryhmästä on aloittanut viro opiskelun jo 1990-luvun taitteessa, mutta suurin osa heistä on harrastanut kieltä keskimäärin 6–9 vuotta. Ryhmän innostusta viroa kohtaan kuvaa se, että muutama vuosi sitten se vaati Helsingin työväenopistoa perustamaan uuden, edistyneitä opiskelijoita varten tarkoitettua ryhmän. Vaatimus tuotti tulosta ja ryhmä perustettiin.

Myös opettaja Klarika Sander-Komulainen on syy kiinnostukseen. Klarikan mukaansatempaava opetus on saanut aikaan sen, että oppilaat jatkavat vuodesta toiseen hänen kurseillaan. Ongelma on kuitenkin se, että viro kursseille olisi jatkuvasti enemmän tulijoita kuin mitä niille voidaan ottaa. Oppimismotivaatiota lisää innostava opettaja, joka on saanut ryhmäläisiltä tarmokkuutensa vuoksi lempinimen Eesti energia.

RISTO SIMONEN

Kirjoittaja opiskelee viroa Klarika Sander-Komulaisen johdolla ja kuuluu öppering-ryhmään

mattien yhdistäminen sujui luontevasti, sillä jo ennen yrittäjäksi ryhtymistään hän tapasi järjestää keväisin kaikille opiskelijoilleen avoimia yhteisiä kieli- ja kulttuurimatkoja Viroon. Yli kymmenen vuoden aikana opettaja ehti käydä opiskelijoidensa kanssa läpi lähes maan joka kolkkan.

Sander-Komulainen haluaa, että hänen opiskelijoillaan on mahdollisuus yhdistää kielen ja kulttuurin tuntemus kokonaisvaltaisesti. ”Haluan tuoda viro kulttuuria ja maantuntemusta lähemmäksi opiskelijoita. Maantuntemusta ei ole se, jos sanoo käyneensä Tallinnan vanhassa kaupungissa.”

ANNE SIVULA